

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה נד.

מאי קרא. למדנוהו הרי אבנים הרבה ואיסורו עד שינתן רובו: **גיר.** כבוד גרושתי: **לא יקומו.** שוב לא יקריבו עליה: **ואי לאו.** דלא ניתנו יקומו: **נעמד.** בנעלה חיים הנאסר לגבוה (ה) **אם שלו.** היה משתמחוהו לא קאור אם לאו איש נאסר לגבוה: **מודד ורצון.** מדא הוה אלא תנא רצון אכל ארס: **הכל ידע.**

אמר חזקיה מאי קרא יבשמו כל אבני מזבח כאבני גיר מנופצות לא יקומו אשירים וחמנים אי איכא כאבני גיר מנופצות לא יקומן אשירים וחמנים ^(א) אי לאו יקומו תנא נעבד שלו אסור ושל חבירו מותר ורמינהי איהוה נעבד כאל שיעובדיהו אותו בין בשוגג ובין במזיד בין באונס ^(ב) ובין ברצון האי אונס הוי רמי לאו כגון דאנא בתמת חבירו והשתחוה לה אמר רמי בר חמא לא כגון שאנסוהו עובדי כוכבים והשתחוה לבהמתו ידיה מתקוף לה רבי יוירא ^(ג) אונס רחמנא פטריה דכתיב ^(ד) ולעזרה לא תעשה דבר ולא אמר רבא הכל היו בכלל ^(ה) לא תעבדם וכשפרט לך הכתוב ודדיר בהם ^(ו) ולא שימות בהם יצא אונס והדר כתב רחמנא ^(ז) ולא תחללו את שם קדשי דאפילו באונס הא כיצד יצא בצנעא והא בפרהסיא אמרו ליה רבנן לרבא תניא דמסייעא לך בימוסאות של עובדי כוכבים בשעת ^(ח) הגזירה אף על פי שהגזירה בטלה אותן בימוסאות לא בטלו אמר להו אי משום הא לא תסייען אימר ישראל ^(ט) מומר הוה ופלה לה ברצון רב אימר לא תימא אימר אלא ודאי ישראל מומר הוה ופלה לה ברצון חזקיה אמר כגון שניסך לעבודת כוכבים יין ^(י) על קרניה מתקוף לה רב אדא בר אהבה האי נעבד הוא האי כימוס בעלמא הוא ^(יא) ושוריה אלא אמר רב אדא בר אהבה כשניסך לך יין בין קרניה עבד בה מעשה וכי הא דלחא תולא ^(יב) אמר רבי יוחנן אף על פי שאמרו

הַמִּשְׁתַּחֲוִה לַכֹּהֵן חִבְרוֹ לֵאמֹר
רַב נַחֲמָן פּוֹקוּ וְאָמְרוּ לֵיהֶם
כִּבְבֹּל ¹⁰דָּאֲמַר רַב הוּנָא הָיִיתָ
כִּיֹּן שִׁשְׁחַח בָּהֶם סִימָן אַחֵד
וּדְלִמָּא שְׁאֵנִי כֹהֲנִים ¹¹דְּבִנִּי

עלמז אין לאסור כהשמואלו ורנא
מסייע שפיר לרנא מזמוסיות דמש
לפסורה העוס דקרקע עולם היא ז"י
שחרי א"י היחא נענעל כדאין היחא
אזינ חיצת למסור עמלא א"י לא שיה
למסור עמלא למרואל לפינן וסא שיה
אותו על התיקוע ומתמנך ודא אין לל
עמלא ומתוך כך היה נראה לפסוק כח
ואל יעוד וצד שאלתו דבר אחרי פר
יבדקנ כל מלוא שבורה ערוב ואל
שם קדש לכן נראה דברא נמי ואל
נמי כפי"צ כהמוצות (דף י"ג.) לרנא אית

מוסף רש"י

ולגנבה לא תעשה
דבר. משום דלגנבה היא
המשתתרה ^(נזירות כג.)
לבהמת חבירו לא
אסרה. אפילו למזבח
משום נעדר עשה בה
מעשה אסרה. אף
להדיק ^(חולין מ.)
רבויה לא מיעבי
עומת
והרכיב קנאה בהגבה
ועשים שלו. אלא אפי"ג
דרבנא ולא קנאה אסר לה
בתעשה

אמר חזקיהו מאי קרא. ליל דחזקיהו אבריימא קאי ולא על דבר רבי יוחנן מאי חזקיהו רבו של רבי יוחנן ומימי פקד דאליהם ביבמות (דף קל) עושא ארמי מיריב על פניהם בשקלא התלמוד על רב אשי אלף ודאי גם אשי ידע דבר רב אשי והוכרז לו לתרץ והתלמוד סידר כך לפי מה שהיה:

יבמה טועה אחר הסוהר: **אבוי** **ירושלמי** **הל** **אבוי**

בבגן
שאנסוהו עובר
כוכבים
והשתתות
במהמה
דירה.
ש"י
אנפיהו
שזמר
להרגו
כל
שפחה
מאליו
כל
אין
לפוש
שכסו
קוממו
בעל
כרמו
לד"ר
על
הא
היה
עשה
כלום
אלה
הם
על
מעשה
גופו
ואין
אדם
אוסר
דבר
שאליו
שלו:
מתקין
הה
רבי
ורא
אונס
רמנא
פזריה.
חמה
מא
הפריד
נתי
לפטור
ממיתה

דעריבער מכל מקום לכחלה הא
 חייב למקור עצמו למיתה ואס
 חלה לא יאסר מטעם ועבד דא
 דארסיא דבסמון לרצא קרי ליה
 עבד מטעם דחייב למקור עצמו
 דע"ג דדריבער פטור דכל אוס
 פטור ואין לומר דלרבי יורא אוס
 דחמנא פטריה מכל וכל ואפי'
 למקור עצמו על קל דחייב מאי
 דאיה מייתי מולגעה לא חפשה
 דלרבה מניה ילפין (ו) דחייב למקור
 עצמו בשלהי קל סורר ומורה (פסד'
 ע"ג ע"ד) אפילו במנהל קל דקאמר
 דהרי זה בא ללמד וגמלא לרבה מה
 ונמצא יורא ואל יעבור אף עברה
 דחייב למקור עצמו ואל יעבור דלרבה
 קרא דומה בזה הוה ליה לחמיה
 דמיתיה מתנא להוציא אוס דאמר
 דבא עוד קשיא מאי קא מקשיה ליה
 דלרבה בסמון מנימוסאיות שבעת
 דאגריס אסמיותא פילו' ויורא נמי
 יודע בזה כיון דבשעת הגזירה הוה
 חייבין למקור עצמן דאחרין בשלהי
 בן סורר ומורה אפילו מזהו אקל
 דאסר ואל יעבור וגרסה לרביט יאקל
 (פרש דבין' ויורא ורנא לא פליגי
 דלכחלה חייב למקור עצמו
 ורבי יורא הכי פריך אוס דחמנא
 דע"ג דלכחלה דחייב ללגגרה לא
 דכר אפי' שיש ליה למקור
 עצמו דכר אפי' שיש ליה למקור

ביה ואעפ"כ בדיעבד פטור והשתא
 חזר אונס מולעגרה ההם בדיון הוא
 זכור ממתיא אלף משום אונס מדע
 עמיה למיתא הוהר דמיה הטעם
 אז תניח שיבעולן או תהרג אין לה
 אלא דלא עזר מעשה כגון שפליחין
 את אלא דלדונא דנעוצה אין לו למסור
 ששנסוק (1) עזרות כוכניה עיבור
 (פיהרין דף ע"ד. ע"ה) משום ר"ש בן
 אפילו בפרהסיא ת"ל ולא תחלו את
 דר' ישמעאל הוא דלחזר מרן ששנע
 ויילו תחמומו וכו' דאמרי מרן אין לו
 ר' דאין דר' שאנס אותם בפני 10
 ר' ישמעאל לא פליג עליה דר' יוחנן
 אנס דנעוצה מכל וכל כן מאושרה בין
 ר' צבתיאל כשאנס אומר לא תחלו
 עליה דרבי יוחנן שריר וקיים פסק
 רבוצה לפני עבודה כובבים. פירש
 (הא. ממסכן למ"ד אין אדם אוסר
 להחייב בלגונסין לכן נראה לפרש
 דוקא דה"ל דכו שריר שימן אחד
 ירי בלאסרה לגבוה דמי היכי דמעשה
 ממל לאסרה לגבוה:
 ההם תחל מקום היכי קאמר אפילו
 ש דגני דעה יעשו:

מכרז

עין משפט
גר מצודה

מזה א מ"י פ"ד מהל'
אסור מנחה הל' ו:
נ ב מ"י פ"ה מהלכות
יסודי החורה הלכה ד'
סמג עשן ה טיש"ע י"ד
סימן קנז עקיף א ונכר
אלהם מנהגות פסחים דף

במלך ג' ד' מ"ח פ"ח מלך
עבדו סוכנים ה' א'
עין נהשגות ונכ"מ סמג
למלך מה טור ש"ע י"ד
סמן קמה סעיף ח':

לְעוֹי רִישׁוֹ
גְּדוּשֵׁל־א [גְּדוּשֵׁל־א]
כֹּד.

רבינו חננאל

[illegible]

כי האי גונא דרא פטור
יכיון דהוא פטור בהמה
לאו נעבד היא ומנא
דכי האי גונא דרא
פטור דכתיב ולעזרה לא
תעשה דבר וגו'. ובא רבא
פירוקא האי אנוס דטמיה
רחמנא בעמדה טכסיס
בגונא אלב דרחמיס' לא
דאמר הכל היו ואפילו
אנוס בכלל לא תעבדם
וישפטו הכתוב וחי בהם
ולא ימנעו כהם הרי צא
אנוס הדר כתב רחמנא

ולא תחללו את שם
קדשי תעקשתי דאפילו
אנוס מיותר שלא יחלל
קשין אתרדי ואמרינן
לא קשיא בצנעא וחי
בהם ולא שימות בהם.
קדש ודאפילו אנוס
ולא תחללו. אמרו ליה
לרב תניא דמסייעא
עובדי דקדש
מכבים השעמדין בשעת
הגזירה אע"פ שהגזירה
בטלה איסור בימוסות
לא בטיל הוא דלא הכא
גזירה אנוס הוא ואפי' לא
מיון דמפרשיה דהא
אסור ואמר רבא דלא
לא מסייעי התם דלא

במסלול ביטוסיות מוסר
דקדקני ישראל מוסר
הזה ופלט להו לרצון.
ועבודת מוכבים פלח
להו ישראל אינה בטילה
עולמית. תזקיק אמר כל
דגנא איהו נעבר כל
שכובין אותו בין כאנוס
בין רצון דמשמע כנוס
הוא גברא אנס חבוי
ועבר להבמתו ונאמר
כנוס שניסך יין לחמה
בין קרני הבתח חביו
ומקשינן האי ביטוס
שעשה פ"י מזה כס
ממזבח עשה לעבודת
מוכבים אחת וביטוס א
הוא נעמי רבנים שחזקו

א"ר יוחנן בימיו שלמלכות
מעשה ע"ג קרניה וכו'
סימן אחד כיון שעשה
דעה ניהו ואלא מאבני

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones